

ENDOMETRIOZĖ – KAS TAI?

Endometrioze – tai liga, kuria susergama, kai panašus į gimdos gleivinę audinys atsiranda ir veša už gimdos ertmės ribų. Tiksliai endometrioze atsiradimo priežastis nėra nustatyta. Endometrioze yra gana dažna liga, ja serga 5-10 proc. vaisingo amžiaus moterų. Dažniausiai ši liga pasireiškia 20-40 m. amžiaus moterims, tačiau gali būti diagnozuojama ir paauglėms.

➤ Ar liga dažna?

Endometrioze serga apie 10 procentų vaisingo amžiaus moterų. Tai antra pagal dažnį ginekologinę patologija.

➤ Kodėl išsivysto endometrioze?

Iki šiol nėra visiškai aišku. Yra kelios teorijos.

- Viena teorija teigia, kad gimdos gleivinė į mažąjį dubenį patenka per kiaušintakius. Todėl nepatariama per menstruacijas sunkiai fiziškai dirbti, mergaitėms – sportuoti, kraujuojant nepatariami ir lytiniai santykiai.
- Kita – tiesioginės menstruacijos – teorija paaiškina endometrioze židinio atsiradimą operacijos pjūvio, tarpvietės plyšimo vietoje arba po gimdos kaklelio operacijų.
- Manoma, kad endometriozei įtakos turi gimdymo traumos, abortai, akušerinės ir ginekologinės operacijos.
- Endometrioze, beje, gali būti ir įgimta.

➤ Simptomai

- Skausmingos mėnesinės.
- Gausios mėnesinės.
- „Šokoladinės“ išskyros kelias dienas prieš mėnesines ir po jų.
- Neregulios mėnesinės.
- Skausmingi lytiniai santykiai.
- Dubens skausmas.
- Nevaisingumas.
- Skausmingas tuštinimasis mėnesinių metu, skausmingas šlapinimasis.

➤ **Endometrioziės atsiradimo rizikos veiksniai**

- Negimdžiusi moteris.
- Ankstyvame amžiuje prasidėjusios menstruacijos.
- Trumpi menstruacijų ciklai, pvz., mažiau nei 27 ciklo dienos.
- Mažas kūno masės indeksas (KMI).
- Genetiniai veiksniai (mamai, sesei, močiutei diagnozuota endometrioziė).

➤ **Kaip nustatoma endometrioziė?**

- Gydytojo ginekologo konsultacija.
- Ultragarsinis tyrimas - gydytojas šio tyrimo metu įvertina gimdą ir kiaušides. Tačiau endometrioziės židinių gydytojas nemato.
- Laparoskopinis tyrimas - tai tiksliausias tyrimas, kurio metu galima diagnozuoti endometriozię.

➤ **Gydymas**

- Gydymą parenka gydytojas akušeris-ginekologas pagal klinikinę situaciją.
- Kontraceptinės tabletės.
- Progestino tabletės.
- Hormoninė gimdos spiralė.
- Endometrioziės chirurginis gydymas.

➤ **Ar įmanoma pasveikti?**

Gydymas priklauso nuo moters amžiaus, ligos stadijos, židinių vietos. Skiriamas chirurginis, medikamentinis, hormoninis bet kombinuotas gydymas. Deja, gydymas ilgas, o vaistai – labai brangūs. Endometriozei plisti trukdo kontraceptiniai vaistai. Nėštumo metu endometrioziė neprogresuoja, vaisiui ji pakenkti neturėtų. Nėra nustatyta, kad sergant endometrioze padidėtų rizika pagimdyti nesveiką vaiką.

Informaciją parengė Šeškinės poliklinikos akušerė ginekologė Milda Mickevičiūtė.

Lytinės ir reprodukcinės sveikatos kabinetas, 2017-10-23.

